

Soldaterlivet trækker stadig Jeg var ved at få lejrkuller

En udsendelse til et krigsområde er en begivenhed, som efterlader markante spor i et menneske. Selv om det er mange år siden, Louise Løvgreen Jessen fra Stensved var udsendt til Irak, præger det stadig hendes liv. Hun blev skilt, gik ned med stress og må her mange år efter gå til psykolog. På onsdag er der flagdag for tidligere og nuværende udsendte

Konvojen bevæger sig langsomt ad den støvede landevej gennem ørknen mod Kuwait City. Temperaturen er over 50 grader, og solen steger nådesløst. Soldaterne sveder i fuld kampuniform og skudsikker vest, men snart skal de tjekke ind i lufthavnen. Louise Løvgreen Jessen er på vej hjem efter et halvt års mission i det krigshærgede Irak.

– 12 timer senere sidder jeg behageligt hjemme i sofaen med min familie på Sydsjælland og spiser smørrebrød, fortæller 35-årige Louise.

Nu skal en dansk hverdag tage sin begyndelse, men det bliver helt anderledes, end hun har forestillet sig. Hun oplever nemlig, som så mange andre udsendte soldater, at det er rigtig svært at vende hjem. Vi møder Louise en lun sommerdag i huset på Sydsjælland, hvor hun i dag bor sammen med kæresten Jimmy og deres tre sammenbragte børn. Louise er oprindeligt uddannet laborant, men da en ældre bror aftjente sin værnepligt, blev lillesøster hurtigt interesseret i militæret.

I 1999 kom hun ind til Danske Livregiment i Vordingborg og skrev kontrakt til sit 35. år.

– Min daværende kæreste og jeg har lige købt hus, da det i 2003 bliver vedtaget, at et hold danske soldater skal sendes til Irak, fortæller Louise.

Holdet får tre uger til klargøring, og en del af forberedelsen af de 350 soldater foregår i øvelsesterrænet ved Oksbøl i Vestjylland. Da Louise er vendt hjem igen fra øvelsen, frier hendes kæreste. Han arrangerer hele brylluppet, og de bliver gift to dage før afrejsen.

Geder og sandfluer

I starten skal kompagniet vente en uge i Kuwait City på et dansk containerskib, som skal ankomme med udrustning og feltrationer, men inden de kan rykke over den irakiske grænse, skal den kommende lejr renses for eventuelle sprængstoffer og miltbrand. Fuldt læsset med udstyr går turen endelig mod Camp Eden, som den danske lejr døbes. Louise husker, at hun ikke som sådan var nervøs.

– Alligevel er det nervepirrende, da vi kører mod byen Basra i Irak. Vi aner jo ikke, hvad der vil ske, siger Louise. I Irak indlogeres soldaterne i seksmandstelte, og det eneste, øjet skuer, er endeløs ørken og en gedeflok. Der er horder af sandfluer og hver dag indtræffer der voldsomme sandstorme.

– Vi sover i feltsenge, der er rotter og skorpioner, og det eneste, vi indtager, er chips, Coca Cola og Mars-barer, fordi vi ikke må få tilberedt mad, for at undgå dårlig mave, forklarer Louise.

Det danske forsvar har ikke været forberedt på udsendelsen, og det medsendte udstyr er helt ubrugeligt. Der er blandt andet medsendt snerydningsudstyr, og i ørkenheden skal soldaterne klare sig på danske feltrationer bestående af leverpostej og spegepølse. Lejren har ingen kølefaciliteter, fordi de bliver nødt til at bruge kølecontainerne til at køle folk ned, når de får hedeslag.

Soldaterne har ingen ordentlige toiletforhold eller elektricitet, og drikkevandet står på paller i den brændende sol. Det danske forsvar har hidtil kun opereret på Balkan og er derfor slet ikke gearet til opgaver i Mellemøsten. Først langt senere får Hold 1 tildelt amerikanske feltrationer og telte med aircondition.

– Man vænner sig til det, men det er hårdt, når man bliver presset på ens basale behov, fortæller Louise, der i den første tid under opholdet drak op til 20 liter vand om dagen. Først efter tre uger får de et bad og mulighed for at ringe hjem over satellittelefon. Louises arbejde i Irak består primært af personel-administration, men derudover er alle også på vagt i otte timer ad gangen udover den normale arbejdstid.

Militæret som livsstil

Da Louise efter et halvt år vender hjem, er meget forandret. Hun kan slet ikke finde ud af et almindeligt liv i Danmark og er i den grad ramt af "lejrkuller", som hun udtrykker det.

– Det eneste, jeg tænkte på, var at komme af sted igen. Ens omgangskreds hjemme forstår ikke, hvad man har været igennem, og det er som om, alt er ligegyldigt. Jeg følte, at jeg var ved at blive "missionsbums", som man kalder soldater, der har svært ved at fungere i en dansk hverdag, fortæller Louise, der også oplevede, at mange af hendes kolleger blev skilt efterfølgende.

I årene efter Irak-udsendelsen får Louise to børn, og hun bliver skilt. Hun mener selv, at opholdet i det krigshærgede land var indirekte skyld i skilsmissen. Hun bliver i de følgende år tilbudt at komme af sted igen, og inderst inde rykker det voldsomt i hende.

– Jeg vil ikke byde mine børn at tage af sted, men havde jeg ikke dem, så var jeg taget af sted i morgen, fortæller Louise, der blev tilbudt en mission til Afghanistan så sent som i februar 2012. Selv om hun bekymrer sig for sine børn, kender hun alt for godt til det faktum, at militæret bliver en livsstil. Alle udsendte soldater kender risikoen for at blive dræbt eller såret, men man tænker altid, at det ikke sker for én selv.

– Vi skriver alle et afskedsbrev til efterladte, og tanken om, at jeg skulle skrive sådan ét til mine børn, er uudholdelig, fortæller Louise, der på et tidspunkt i forløbet blev langtidssygemeldt fra sit arbejde på Vordingborg Kaserne.

Politisk anerkendelse

Det konstante pres i krigszoner er medvirkende til, at soldaterne har svært ved at vende tilbage til et almindeligt liv. Under opholdet i Irak oplevede Louise en periode på fem dage, hvor hun stort set

ikke sov.

– Man ved aldrig, hvad der kan ske, og bliver derfor enormt rastløs og overgearet, så det er svært at komme hjem, siger Louise, der mener, at grunden til, at hun stadig døjer med eftervirkninger fra Irak, er, at hun aldrig fik reageret eller læsset af.

Hun har i denne omgang været sygemeldt siden november i fjor, men finder stor støtte i kæresten, Jimmy. De har begge arbejdet på Vordingborg Kaserne i 11 år, men mødtes på job for et privat vagtfirma i Tivoli i 2010.

– Jimmy var udsendt første gang i 1995, og vi forstår hinandens baggrund så godt, at vi ikke behøver at forklare noget, fortæller Louise, der synes, at idéen med en officiel flagdag for danske udsendte er et godt initiativ.

– Der er alt for lidt fokus på dansk militær. Der er kommet mere opmærksomhed, men det er ikke nok, siger Louise, der savner anerkendelse fra politikerne for den indsats, der ydes af danske soldater verden over.